

[illegible]

Trečiadienis, 1947. XII. 17

- GYVENTOJŲ PATIKRINIMAS, kaip stovyklos komendantas skelbia, bus 1948 m. sausio 6 d. Patikrinimo tvarka būsianti pranešta vėliau. Be to, visi mūsų studentų tėvai, globėjai ar pažįstami prašomi jiems pranešti, kad studentai privalo patikrinime dalyvauti./Red: siūlo padaryti žygį, kad patikrinimas iš sausio 6 d., t.y. Trijų Karalių šventės būtų nukeltas į kita dieną/.

- I IR III BL. PASTOGIŲ VALYMAS bus rytoj. Gyventojai kviečiami tai dienai nusiimti savo skalbinius ir sutvarkyti savo daiktus bei malkas taip, kad būtų galima juos aplink apeiti. Be to, gyventojai prašomi prisidėti prie savo bloko pastogių išvalymo.

- KONFERENCIJOS NUTRŪKIMAS yra gausių oficialių pareiškimų ir komentarų dėmesio centre. Min. Bevinas savo memorandumė, kuris pasiųstas kitiems trims ministeriams dar kartą atrėmia Molotovo kaltinimus, jog D. Britanija turinti pelno iš išvežimų iš Vokietijos ir pareiškia, jog priešingai, kas vyksta britų zonoje esą žinoma, tačiau apie rusų zoną nėra nė kalbos. Molotovas visai nenorįs girdėti apie tai, kas ten dedasi. Tikrovėje ten jau daugiau kaip už 7 milijardus dolerių sovietų yra paimita. Bevinas norįs tik pareikšti, jog nuolatinis Britanijos puolimas yra politinės, o ne ūkinės prigimtės. Vietoj apsvarstyti mūsų protingus pasiūlymus, iš naujo vís keliama kaltinimai. Bevino nuomone, tai daroma tam tikru pridengtu tikslu. Britų vyriausybė ir britų delegacija konferencijoje turėjusi tikslą sudaryti taiką, o ne vesti propagandą. D. Britanija siekianti tikro sutarimo - faktinės Vokietijos vienybės, tikros demokratijos. D. Britanija norinti sudaryti Vokietijos centrinę vyriausybę, bet atsisako centralizuotos Vokietijos, kurioj praktiškai būtų marionetinė diktatūra. Bevino nuomone, Vokietijos vienybė, nežiūrint konferencijos nutrūkimo, dar esanti galima. Bevinas apie konferencijos nutrūkimą vakar padarė pranešimą min. pirmininkui Attlee, šiandien jis tai padarys visai vyriausybei, o rytoj kalbės Žem. Rūmuose. Min. Marshallis į Vašingtoną grįš rytoj, o penktadienį per radiją jau padarys pranešimą amerikiečių tautai. Prez. Trumanas apie konferencijos nutrūkimą jau esąs painformuotas. Su juo ir konferencijos metu buvo palaikomas nuolatinis telegrafinis ryšis. Marshallis Prancūzijos delegacijai patieksios eilę pasiūlymų tolimesniam Vokietijos klausimo tvarkymui. Be to, jis vakar turėjęs pasitarimą su savo patarėjais gen. Clay ir Murphy. Spėjama, jog Marshallis ir Bidault prieš išvykdamį iš Londono dar lankysis pas Beviną. Vakare vakare Marshallis vakarieniavo su Bidault. Bidault, kuris iš Londono išvyks šį vakarą, vakar spaudos konferencijoje pareiškė, jog trijų vakarinių Vokietijos zonų susijungimas dabar jau nesąs negalimas, tačiau dar nebūtinąs. Prancūzija šio klausimo dar nėra apsvarsčiusi. Tačiau prisijungimo atveju ji reikalaujanti: pripažinti Saarą Prancūzijai, Ruhr'o krašte įvesti tarptautinę kontrolę, Rheino srityje įvesti specialią priežiūrą ir Vokietiją atkurti federatyviniais pagrindais. Bidault nuomone, Vokietijos kontrolinė taryba turėtų toliau svarstyti Vokietijos suvienijimo klausimus, kuriais ministeriams nepavykę sutarti. Tuo tarpu kai kiti ministrai dar pasilikę Londone, Molotovas vakar buvo pakelini apsistojęs Berlyne ir iš ten išskrido Maskvon. Gen. Clay vakar taip pat jau atvykęs į Berlyną. Rytoj Frankfurte jis

kviečia spaudos konferenciją ir visų zonos kraštų min. pirmininkus. Manoma, jog Marshallis jam davęs naujų nurodymų dėl amerikiečių politikos Vokietijos atžvilgiu. JAV Kongreso sluoksniuose dėl konferencijos nutūkimo pareiškama, jog tai esąs nenklas, kad su Rusija negalima bendradarbiauti taikos kūrime. Buv. Anglijos užs. reik. min. Šernas kelia glaudesnio Vakarų Europos valstybių bendradarbiavimo reikalą, kurio tikslas būtų Jungtinė Europa. B. Shaw pareiškęs, kad konferencijos nutūkimas nereiškias karo tarp Rytų ir Vakarų. Berlyne vakar iš amerikiečių pusės pareikšta, kad, nežiūrint konferencijos nutūkimo, amerikiečių kariuomenė iš Berlyno nepasitrauksianti. Tame mieste ji turinti ginti investuotąją demokratijos kapitalą. Austrijos vyriausybė vakar buvo susirinkusi nepaprasto posėdžio. Kancleris inž. Figl išreiškęs pasiryžimą, jog Austrija ir toliau turinti tęsti kovą už savo laisvę ir nepriklausomybę. Ministrų pavaduotojai šiandien vėl susirinks posėdžio; kuriame busias svarstomas naujas sovietų pasiūlymas dėl vokiečių turto Austrijoje.

- ISTORINIO PERIODO GALĄ reiškias konferencijos sudužimas, - pareikšta širyt iš Londono komentare apie situaciją, - periodo, kuris trukęs apie šešis metus ir kuriame D. Britanija bendradarbiavusi su Sov. Sąjunga. Konferencijos sužlugimas - tai pasitikėjimo krizė. Vienas kelias esąs baigtas, buvo pareikšta kitąkart to paties radijo. Dabar reikia pasirinkti naują. Londono laikraščiuose, išskiriant komunistinį "Daily Worker" neįviprasmiškai nurodoma Molotovo kaltė dėl konferencijos nutūkimo. Tik "Daily Worker" visą kaltę suverčia Marshalliui ir Bevinui, nes jie tai įvykdę pagal iš anksto parengtą planą. Jie siekia Vokietiją paimiti į savo reples ir, įjungus į Marshallio planą, padaryti savo baze užviešpatuoti Europai. Vokietija dabar suskaldoma į kapitalistinę ir demokratinę stovyklas. "Daily Herald" konferencijos išėitį laiko tragedija, bet dar didesnė tragedija būsiančios to išdavos. "Yorkshire Post" pažymėjęs, jog nors ir blankios perspektyvos esą, tačiau reikia atminti, kad Rusija, nežiūrint visko, norinti sutarimo, nes jos valdytojai yra realistai. Jie respektuoja jėgą. "Manchester Guardian" pareiškia, jog konferencijos nepasisekimo prieštastys esančios aiškios: rusai mato, jog sukūrus Vokietijoje liberalinę demokratiją tai būtų priešinga agresyviajam komunizmui. Pati Rusija vykdanči tokį imperialistinį išnaudojimą, koks tėra buvęs IVI šimtm. "News Chronicle" pažymi, jog konferencijos nutūkimas nebūtinai turis reikšti tarptautinės padėties pablogėjimą. Kadangi sutarti iš karto nepavykę, jo reikės siekti žingsnis po žingsnio, atmuo po akmens, nes bendradarbiauti tiltų dar tebesą. Tai ūkiniai santykiai: "N.Y. Times" konferencijos nutūkimo proga pasisako už Byrnes planą pavesti problemų išsprendimą visiems, kurie buvo paskelbę Vokietijai karą. Švedijoje ir Francūzijoje konferencijos nutūkimas sutiktas ramiai, Rusijoje - su nusivylimu. Vokiečių komentaruose reiškiamas didelis apgailėstavimas. Visur pabrėžiama, jog klausimas liečias Vokietijos likimą, nes interesų sferų skiriamoji einanti kaip tik per šį kraštą. Dėl to pabrėžiama, kad vokiečiai turį daryti viską išlaikyti santykiams tarp Rytų ir Vakarų, kad Vokietija nebūtų galutinai suskaldyta. Vakarų karykščiui Frankfurto komentare pareikšta, jog konferencijos nutūkimas nieko nenustebinęs. Po audringo penktadienio posėdžio buvę aišku, kad Molotovas nėra linkęs kompromisams. Kai Molotovas kalbėjęs apie Vokietijos vienybę, tai jis galvojęs apie reparacijas ir savo metedų įgyvendinimą. Min. pirm. Adenauer pareiškęs, jog piūvis tarp Rytų ir Vakarų yra įvykęs.

- JT ŽMOGAUS TEISIŲ konferencija priėmė žmogaus teisių statutą. Sov. Sąjunga, Gudija, Ukraina ir Jugoslavija prieš balsavimą apleidę salę. - PIETINIS POLIS perskristas antrą kartą, pranešė Stuttgartas.